

Krav til maskinel antalsbestemmelse

Formål

Dette dokument har til formål at beskrive de krav, der stilles til analysemaskiner, som ønskes benyttet til autoriseret semi- eller fuldautomatisk antalsbestemmelse af sædekorn, markfrø og grønsagsfrø til certificering.

Baggrund

I udgangspunktet skal sædekorn, markfrø og grønsagsfrø til certificering analyseres af en eksamineret laborant efter gældende internationale metoder. Alternativt kan der benyttes en maskine, der på baggrund af kravene i dette dokument er godkendt til analyse af den pågældende art af TystofteFonden. For at kunne benytte maskinel antalsbestemmelse, skal der dog som minimum være ansat én laborant med eksamen i den pågældende art.

Kvalitetsstyringssystem

Laboratoriets kvalitetsstyringssystem skal beskrive proceduren omkring brugen og den løbende kontrol af maskinen, heriblandt følgende aspekter:

- Beskrivelse af hvordan maskinen bruges til analysering, samt hvilke analyser den må foretage. Det skal fremgå tydeligt om det er fuld- eller semiautomatisk analyse. I sidste tilfælde præcis hvilke processer maskinens udfører og hvilke, laboranten udfører.
- Procedure for registrering af hvilke prøver der udføres fuld- eller semiautomatisk analyse af, samt maskinens/maskinernes ID.
- Procedure for jævnligt vedligehold jf. fabrikantens anvisninger.
- Procedure for jævnlig (minimum halvårlig) kalibrering.
- Procedure for udvælgelse af 5% stikprøver til efterkontrol.
- Procedure for sammenligning af resultater fra efterkontrollen inkl. vurdering af tendenser.
- Procedure for håndtering af afvigende resultater og tendenser.

De dele af kvalitetsstyringssystemet som omhandler maskinel analyse skal godkendes af TystofteFonden inden ibrugtagning af maskinen. Kvalitetsstyringssystemet skal opdateres løbende, så det sikres, at der er fuld overensstemmelse mellem det udførte arbejde og de beskrevne procedurer.

Godkendelsesprocedure

Ved godkendelsesproceduren skal maskinen analysere 30 kunstigt sammensatte prøver, der opfylder nedenstående krav til mængden af frø af andre arter. Beståelse vurderes ud fra en facitliste.

Der skal udvælges en ansvarlig for godkendelsen. Denne person skal selv have eksamen i den pågældende art og analyse, og har ansvaret for at sammensætte prøverne, som maskinen skal analysere, samt udfærdige de tilhørende facitlister. Der skal desuden udvælges en (anden) person, som skal føre tilsyn med maskinen og dens analyser under godkendelsesforløbet samt i tilfælde af semianalyse udføre delanalyse.

De 30 kunstige prøver skal sammensættes ud fra følgende betingelser:

- Prøvestørrelsen skal svare til antalsmængden angivet i ISTA's kapitel 2¹, eventuelt fratrukket renhedsmængden.
- Hver prøve skal inden sammensætning være uden frø af andre plantearter.
- Der skal tilsættes fremmedfrø af 4-8, for den analyserede art, relevante regulerede² arter (kultur og/eller ukrudt), 2-6 frø af hver art. Flyvehavre eller gold havre skal være repræsenteret i alle prøver.

¹ ISTA's kapitel 2 er frit tilgængeligt på ISTA's [hjemmeside](#)

² Som minimum de arter, for hvilke grænseværdier er fastsat i bekendtgørelser

- Arter og mængder af fremmedfrø i prøverne er ukendte for laboratoriepersonalet, der fører tilsyn med maskinen og analyserne.

Facitlister samt resultater sendes til certificering@tystofte.dk til bedømmelse.

Godkendelse

TystofteFonden vurderer, om maskinen kan godkendes, på baggrund af de tilsendte resultater, facitliste samt kvalitetsstyringssystemet. Godkendes maskinen, kan denne tages i brug umiddelbart efter.

Maskinen kan godkendes, hvis der opnås en nøjagtighed på minimum 90 % i fund af andre frø på tværs af de 30 prøver. Der må dog ikke være fejl i fund og identificering af flyvehavre.

Efterkontrol

Laboratoriet har ansvar for, at der udpeges minimum 5 % af de maskinelt analyserede partier til efterkontrol på lige fod med den almindelige efterkontrol af laboratoriet jf. Virksomhedsvejledningens afsnit 6.3.9. Er maskinen godkendt til mere end én art, skal alle arter repræsenteres i efterkontrollen.

Dokumentation for kontrol skal indberettes til TystofteFonden årligt, senest 1. september for sæsonen 1. juli til 30. juni. Data skal indtastes i et særligt excel-ark som udleveres af TystofteFonden.

Spørgsmål bedes henvendes til certificering@tystofte.dk